

171. MEKTUP

١٧١- ﴿ الْمَكْتُوبُ الْحَادِي وَالسَّبْعُونَ وَالْمِائَةُ : إِلَى الشَّيْخِ طَاهِرِ الْبَدْخَشِيِّ
فِي بَيَانِ فَضِيلَةِ اخْتِيَارِ الذَّلِّ وَالْإِنْكَسَارِ وَأَدَاءِ وَظَائِفِ الْعُبُودِيَّةِ وَالْمُحَافَظَةِ عَلَى
حُدُودِ الشَّرِيعَةِ وَاتِّبَاعِ السُّنَّةِ السَّنِّيَّةِ وَخَشْيَةِ اللَّهِ تَعَالَى وَمَا يُنَاسِبُهُ ﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ اَعْلَمُ
أَنَّ اللَّازِمَ لَامْتِنَالِنَا الْفُقَرَاءِ اخْتِيَارُ الذَّلِّ وَالْإِفْتِقَارِ وَالتَّضَرُّعُ وَالِالْتِجَاءُ إِلَى الْحَقِّ
وَالْإِنْكَسَارُ دَائِمًا وَأَدَاءُ وَظَائِفِ الْعُبُودِيَّةِ وَالْمُحَافَظَةُ عَلَى حُدُودِ الشَّرِيعَةِ وَمُتَابَعَةُ
السُّنَّةِ السَّنِّيَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ وَتَصْحِيحُ النِّيَّاتِ فِي تَحْصِيلِ
الْخَيْرَاتِ وَتَخْلِيصِ الْبُرَاطِينَ وَتَسْلِيمِ الظُّوَاهِرِ وَرُؤْيَةِ الْغُيُوبِ وَمُشَاهَدَةِ اسْتِغْنَاءِ
الذُّنُوبِ وَالْخَوْفِ مِنْ اتِّقَامِ عِلَامِ الْغُيُوبِ وَاسْتِقْلَالِ الْحَسَنَاتِ وَإِنْ كَانَتْ كَثِيرَةً
وَاسْتِكْنَارِ السَّيِّئَاتِ وَإِنْ كَانَتْ يَسِيرَةً وَكَرَاهَةِ الشُّهْرَةِ وَقَبُولِ الْخَلْقِ قَالَ عَلَيْهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ "بِحَسَبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يُشَارَ إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا
إِلَّا مَنْ عَصَمَهُ اللَّهُ" وَاتِّهَامِ النِّيَّاتِ وَالْأَفْعَالِ وَإِنْ كَانَتْ صَحِيحَةً مِثْلَ فَلَقِيَ الصُّبْحُ
وَعَدَمُ الْإِغْتِنَاءِ بِالْأَحْوَالِ وَالْمَوَاجِدِ وَإِنْ كَانَتْ مُطَابِقَةً لِلْوَاقِعِ وَعَدَمُ الْإِعْتِمَادِ عَلَيْهَا
وَلَا يَنْبَغِي أَيْضًا اسْتِحْسَانُ مُجَرَّدِ تَأْيِيدِ الدِّينِ وَتَقْوِيَةِ الْمَلَّةِ وَتَرْوِيجِ الشَّرِيعَةِ وَدَعْوَةِ
الْخَلْقِ إِلَى الْحَقِّ جَلَّ وَعَلَا فَإِنَّ هَذَا الْقِسْمَ مِنَ التَّأْيِيدِ قَدْ يَكُونُ أَحْيَانًا مِنَ الْكُفَّارِ
وَالْفَجَارِ وَقَالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ "إِنَّ اللَّهَ لَيُؤَيِّدُ هَذَا الدِّينَ بِالرَّجُلِ الْفَاجِرِ"
وَكُلَّمَا يَجِيئُ مُرِيدٌ لَطَلَبِ الطَّرِيقَةِ وَارَادَةَ الْإِنَابَةِ يَنْبَغِي أَنْ يُرَى فِي النَّظَرِ مِثْلَ التَّمَرِّ
وَالْأَسَدِ وَأَنْ يَخَافَ مِنْ أَنْ يُرَادَ بِهِ مَكِيدَةٌ وَاسْتِدْرَاجٌ فَإِنْ وُجِدَ الْفَرَحُ وَالسُّرُورُ فِي
النَّفْسِ عِنْدَ قُدُومِ الْمُرِيدِ يَنْبَغِي أَنْ يَعْتَقِدَهُ شِرْكًا وَكُفْرًا وَأَنْ يَتَذَكَّرَهُ بِالنَّدَامَةِ
وَالِاسْتِغْفَارِ إِلَى أَنْ لَا يَبْقَى أَثَرٌ مِنْ هَذَا السُّرُورِ بَلْ إِلَى أَنْ يَجِيئَ مَحَلُّ السُّرُورِ

وَالْفَرَحِ الْخَوْفُ وَالْحُزْنُ وَيَتَّبِعِي أَنْ يَجْتَنِبَ غَايَةَ الْاجْتِنَابِ عَنْ ظُهُورِ الطَّمَعِ
وَالْتَوَقُّعِ فِي مَالِ الْمُرِيدِ وَمَنَافِعِهِ الدُّنْيَاوِيَّةِ فَإِنَّهُ مَانِعٌ لِرُشْدِ الْمُرِيدِ وَبَاعَثَ عَلَى كَوْنِ
الشَّيْخِ خَرَابًا فَإِنَّ الْمَطْلُوبَ هُنَاكَ كُلُّهُ الدِّينُ الْخَالِصُ "إِلَّا اللَّهُ الدِّينُ الْخَالِصُ" لَا
مَحَالَ لِلشِّرْكَةِ فِي جَنَابِ الْحَضْرَةِ الْإِلَهِيَّةِ بَوَاجِهِهِ مِنَ الْوُجُوهِ وَاعْلَمْ أَنَّ كُلَّ ظُلْمَةٍ
وَكُدُورَةٍ تَطْرَأُ عَلَى الْقَلْبِ فَإِذَا زَالَتْهَا تَتَيَسَّرُ بِالتَّوْبَةِ وَالْإِسْتِعْفَارِ وَالنَّدَامَةِ وَالْإِلْتِجَاءِ إِلَى
الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى بِأَسْهَلِ الْوُجُوهِ إِلَّا ظُلْمَةً طَرَأَتْ عَلَى الْقَلْبِ مِنْ طَرِيقِ مَحَبَّةِ
الدُّنْيَا الدُّنْيَا فَإِنَّهَا تَجْعَلُ الْقَلْبَ خَرَابًا وَارْزَأَتْهَا فِي غَايَةِ التَّعَسُّرِ بَلْ فِي نِهَايَةِ التَّعَذُّرِ
صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَيْثُ قَالَ "حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ"
نَحْنَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَإِيَّاكُمْ مِنْ مَحَبَّةِ الدُّنْيَا وَمَحَبَّةِ أَبْنَائِهَا وَآرِبَابِهَا وَالْإِخْتِلَاطِ بِهِمْ
وَالْمُصَاحَبَةِ مَعَهُمْ فَإِنَّهَا سَمٌ قَاتِلٌ وَمَرَضٌ مُهْلِكٌ وَبَلَاءٌ عَظِيمٌ وَدَاءٌ عَمِيمٌ وَأَخُونَا
الْأَرْشُدُ الشَّيْخُ حَمِيدٌ مُتَرَدِّدٌ فِي تِلْكَ الْحُدُودِ بِأَحْسَنِ الْوُجُوهِ فَيَنْبَغِي اغْتِنَامُ اسْتِمَاعِ
الْكَلِمَاتِ الْجَدِيدَةِ الطَّرِيقَةِ مِنْهُ وَالْبَاقِي عِنْدَ التَّلَاقِ.

❧ TÜRKÇE ANLAMIM ❧

Bu mektup, Şeyh Tahir el-Bedahşî'ye yazılmış olup zülül³¹⁹ ve inkisarı (boyun bükme) seçmenin fazileti, kulluk vazifelerinin edası, şer'î sınırları korumak, sünnet-i seniyyeye tâbi olmak, Allah'tan korkmak ve benzer meseleler hakkındadır.

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Salât ve selâm Peygamberlerin Efendisi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) ve onun temiz chl-i beyti üzerine olsun.

³¹⁹ Zülül: Hakk katında izzet bulmak için halkın önünde zelil olmayı tercih etmek. Ebedî izzet için geçici zilllete katlanmak (Prof. Dr. Süleyman Uludağ, Tasavvuf Terimleri Sözlüğü, s. 595, Marifet Yayınları, İstanbul 1999).

Bilmek gerekir ki, bizim gibi fakirlere züll, fakirlik³²⁰ ve yalvarma hallerini seçmek, Hakk Subhânehû'ya iltica etmek, dâimî bir inkisâr hali yaşamak, kulluk vazifelerini yerine getirmek, şer'î sınırlara riayet etmek ve sünnet-i seniyyeye (onun sahibine salat u selam olsun) tâbi olmak, hayır işlerine ulaşmakta niyetleri sağlamlaştırmak, bâtınları boşaltmak, zâhirleri İslâm'a teslim etmek, kusurları görmek, günahlarla kuşatıldığını düşünmek, *Allâmu'l-Gıyûb* (gaybların bilen) olan Allah'ın intikamından korkmak, çok bile olsa iyilikleri az görmek, az bile olsa kötülükleri çok görmek, şöhreti ve halkın kabulünü çirkin bulmak gerekir.

Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

*"Din ya da dünya işlerinde (meşhur olarak) parmakla gösterilmesi bir kişiye şer olarak yeter. Ancak Allah'ın koruduğu kişi müstesna."*³²¹

Sabah şafağı gibi aşîkar olsalar bile niyetleri ve davranışları itham altında tutmak, gerçeğe uygun olsalar dahi hâllere ve keşiflere itibar ve itimad etmemek gerekir. Dini teyid etmeyi, ümmeti güçlendirmeyi, şer'i'atı yaymayı, mahlûkâtı Hakk Subhânehû'ya çağırmayı yalnızca güzel görmek de gerekmez. Çünkü teyidin bu kısmı bazen kafirlerin ve fâcirlerin eliyle de olur. Nitekim Allah Rasûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur: *"Allah bu dini bir fâcirle de güçlendirir."*³²²

Her ne zaman bir mürid tarikat ve inâbe (vazife) için gelirse onu aslan ve kaplan nazarıyla görmeli ve onunla bir tuzak ya da istidrâc kastedilmiş olabileceğinden korkmalıdır. Eğer müridin geldiği anda nefse bir ferahlık ve sevinç gelirse bunun şirk ve küfür olduğuna inanmalı ve bu sevinçten eser kalmayınca dek hatta ferahlık ve sevinç yerlerini üzüntü ve korkuya bırakınca kadar pişman olmaya ve istiğfar etmeye devam etmelidir.

Müridin malına ve dünyalık menfaatlerine karşı tamahkarlık emâresinden ve ondan bir şey beklemekten mümkün olduğu kadar kaçınmak gerekir. Çünkü bu, müridin rüşdüne mâni olur ve şeyhin de mahvolmasına sebep olur. Zira buradaki bütün maksat hâlis dindir. *"İyi*

³²⁰ İftikar/fakirlik: Sâlikin hiçbir şeye sahip olmadığına bilincinde olması. Her şeyin gerçek sahibinin Allah (*Celle Celâluhî*) olduğunun farkında olmak. Başka bir ifade ile sâlikin kendisini her daim Allah(*Celle Celâluhî*)a muhtaç bilmesi. Kur'an-ı Kerim'in *"ve entumu'l-fukarâu ila'Allah/ Ey insanlar siz fakirsiniz, Allah (Celle Celâluhî)a muhtaçsınız"* ayeti bu kabilendir.

³²¹ Tirmizi, Hadis No. 2453; Taberânî, el-evsat, Hadis No. 6890/ el-Kebir, Hadis No. 518, 567; Beyhakî, Şu'abu'l-İmân, Hadis No. 6978; Deylemî, el-Firdevs, Hadis No. 4859.

³²² Bu hadis için bkz. C. 1, Mektup 33.

bil ki, bâlis din yalnız Allâh'ındır."(Zümer 3). İlahî huzurda ise ne şekilde olursa olsun ortaklığa kesinlikle yer yoktur.

Bilmek gerekir ki, tevbe, istiğfar, pişmanlık ve Hakk Subhânehû'ya göçmekle kalbe gelen her türlü karanlığın ve bulanıklığın izalesi en kolay şekilde mümkün olur. Ancak aşağılık dünya sevgisi yoluyla kalbe gelen karanlık kalbi mahveder. Onun izalesi son derece zordur hatta imkansızlığın son noktasıdır.

Allah Rasûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) *"Dünya sevgisi tüm bataların başıdır."*³²³ buyurduğunda ne kadar da doğru söylemiştir.

Allah Subhânehû sizi ve bizi dünyanın ve dünya ehlinin sevgisinden, onların arasına karışmaktan ve dünya ile beraber olmaktan³²⁴ kurtarsın. Çünkü bu, öldürücü bir zehir, helak edici bir hastalık, büyük bir bela ve yaygın bir derttir.

Değerli kardeşimiz Şeyh Hamîd en güzel şekliyle o taraflara sık sık gidip gelmektedir. Kendisinden yeni ve taze sözler dinlemeyi ganimet bilmek gerek. Gerisini yüzyüze görüşürüz.

﴿ KELİME ANLAMI ﴾

171. الْمَكْتُوبُ الْحَادِي وَالسِّعُونَ وَالْمِائَةُ > Yüz yetmiş birinci mektup (Kime gönderilmiştir?) فِي بَيَانِ شَيْخِ طَاهِرِ الْبَدَخَشِيِّ Şeyh Tâhir Bedahşî'ye (Ne hakkında?) وَأَذَاءٍ وَظَائِفٍ Züllü ve inkisârı seçmenin fazileti وَالْمُحَافَظَةِ عَلَى حُدُودِ الشَّرِيعَةِ Kulluk vazifesini eda etmek وَخَشْيَةِ اللَّهِ تَعَالَى وَاتِّبَاعِ السُّنَّةِ السَّيِّئَةِ Sünnet-i Seniyye'ye tâbi olmak Allâh-u Teâla'dan korkmak وَمَا يُنَاسِبُهُ Ve benzer meseleler hakkındadır >

³²³ Beyhakî bu sözün Hz. İsa'ya ait olduğunu söyler, bkz. Beyhakî, Şu'abu'l-İmân, Hadis No. 10458.

³²⁴ Arapça nüshada *"ve'l-musâbabetu ma'abâ"* şeklindeki ifade Farsça asıl metinde *"ve'l-musâbabetu ma'abum"* şeklinde geçmektedir. Bu taktirde mânâ, *"dünya ile beraber olmaktan"* değil, *"dünya ehli ile beraber olmaktan"* olur.

كافِرِينَ مِنَ الْكُفَّارِ وَالْفُجَّارِ Kafirlerden ve günahkârlardan da Bazen olur, gelir (Kâimden?) قَالَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Peygamberimiz –Aleyhi's-salâtü ve's-selam- buyurdular ki; الرَّجُلُ (Kâimden?) "إِنَّ اللَّهَ شُؤْهِسَ بِهَذَا الدِّينِ" Şüphesiz bu dini kuvvellendirir de (Kâimden?) "مُرِيدٌ" Bir mürid "وَكَلَّمَا يَحْيَى" Ve her geldiğinde (Kâimden?) "لَطَلَبَ الطَّرِيقَةَ" Tarikat dersi almak (Nâciden?) "فِي النَّظَرِ" (Şeyhin) gözünde (Nâciden?) "وَأَنَّ يُخَافَ" Ve korkulması gerekir (Nâciden?) "مَكِيدَةً وَاسْتِدْرَاجًا" Bir tuzak ve (Nâciden?) "فِي النَّفْسِ" Şayet ferahlık ve sevinç bulunursa (Nâciden?) "عِنْدَ قُلُومِ الْمُرِيدِ" Mürid geldiğinde (Nâciden?) "وَأَنَّ يَتَذَكَّرَهُ" Şirk ve küfür olarak (Nâciden?) "بِالنَّدَامَةِ وَالِاسْتِغْفَارِ" Pişmanlık ve istiğfarla (Nâciden?) "بَلَّ إِلَى أَنْ يَحْيَى" Bu sevinçten bir eser (Nâciden?) "مَحَلَّ السُّرُورِ وَالْفَرَحِ" Sevinç ve ferahlığın yerine (Nâciden?) "وَيَنْبَغِي أَنْ يَحْتَنَبَ الْوُجُوهَ" Korku ve üzüntü (Nâciden?) "عَنْ ظُهُورِ الطَّمَعِ وَالتَّوَقُّعِ" Bir arzu ve beklentinin meydana (Nâciden?) "فِي مَالِ الْمُرِيدِ" Müridin malı (Nâciden?) "فَإِنَّهُ مَانِعٌ لِرُشْدِ الْمُرِيدِ" Zira bu müridin olgunlaşmasına engel (Nâciden?) "فَإِنَّ الْمَطْلُوبَ هُنَاكَ" Ve şeyhin harap olmasına nedendir (Nâciden?) "إِلَّا" "أَلَا" "الدِّينُ الْخَالِصُ" Hâlis bir dindir (bizden) istenen şeyin hepsi (Nâciden?) "لَا مَحَالَ لِلشِّرْكََةِ" Ortaklığa yer (Nâciden?) "بُوجْهِهِ مِنْ" Hazreti Allah'ın ilahlığında (Nâciden?) "وَأَعْلَمَ" Bilesin ki; (Nâciden?) "فَارَزَّ النَّهَا تَتَسَرَّرُ" İşte bunların giderilmesi başarılı (Nâciden?) "وَالِإِلْتِحَاءَ إِلَى الْحَقِّ سُبْحَانَهُ" Pişmanlık (Nâciden?) "بِالتَّوْبَةِ وَالِاسْتِغْفَارِ" Tövbe ve istiğfar (Nâciden?)

الَّا بِأَسْهَلِ الْوُجُوهِ En kolay şekilde Ve de Hak Teâla'ya sığınmakla (Nasıl başırsın?) مِنْ طَرِيقِ مَحَبَّةٍ (Hangi yoldan?) Ancak kalbe gelen karanlık başka فَاتَّهًا تَجْعَلُ الْقَلْبَ خَرَابًا Zira o Aşağılık dünyaya sevgi besleme yolundan kalbi harap eder وَارْتَهًا Ve bu sevginin sökülüp atılması Son derece zordur صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ Hattâ imkansızlığın son haddindedir بَلَّ فِي نِهَايَةِ التَّعَذُّرِ Resûlullah –Sallallâhü aleyhi ve sellem- doğru söyledi (Ne zaman?) حَيْثُ قَالَ رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ "دُنْيَا سَوْغِسِي" "حُبُّ الدُّنْيَا" Dediginde (Ne dediğinde?) başıdır (dediğinde) نَجَّانَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَأَيَّاكُمْ Allâh-u Teâla, bizi ve sizi kurtarsın (Neden?) دُنْيَا بَاغِيْمِلَانِي وَهَلِينِي Dünýa sevgisinden ve ehlinin sevgisinden (Daha?) Onlara karışmaktan وَالْمُصَاحَبَةِ مَعَهُمْ Ve onlarla beraber olmaktan وَمَرَضُ مُهْلِكٌ فَاتَّهًا سَمَّ قَاتِلٌ Zira bu sevgi, öldürücü bir zehir وَآخِرُونَا وَدَاءُ عَمِيمٌ Bütün bir bela وَبَلَاءٌ عَظِيمٌ Oralara sık مُتَرَدِّدٌ فِي تِلْكَ الْحُدُودِ Olgun Kardeşimiz Şeyh Hamid غَتْنَامُ (Ne?) Gerekir (Nasıl?) En güzel şekilde بِأَحْسَنِ الْوُجُوهِ Ondan yeni ve taze haberler işitmeyi ganîmet استِمَاعِ الْكَلِمَاتِ الْجَدِيدَةِ الطَّرِيقَةِ مِنْهُ Gerisi karşılaşıncâ. وَالْبَاقِي عِنْدَ التَّلَاقِ

